

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

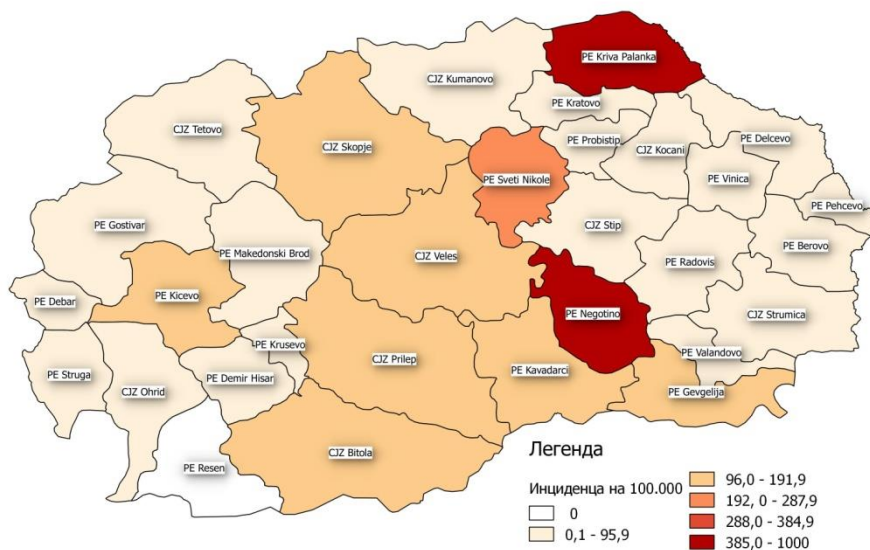
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **јануари 2017**

Скопје, 14.02.2017

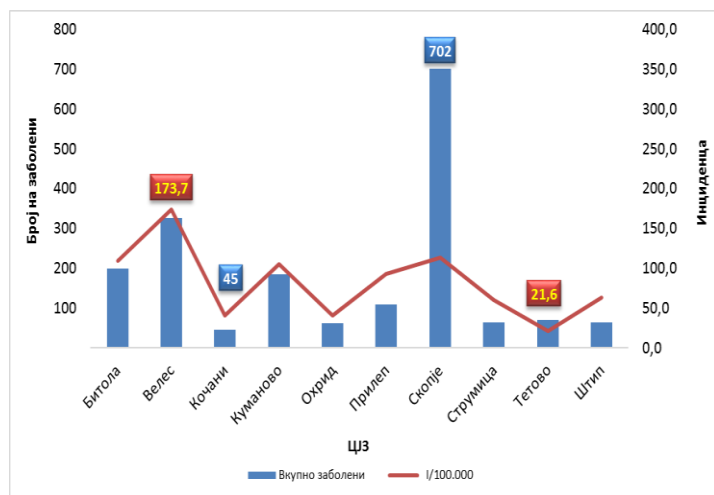
Во текот на месец јануари 2017 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно 1.825 заболени лица од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП, ХИВ носителство и хроничните носителства на хепатит Б и Ц) со вкупна инциденца од 88,2/100.000 жители.

Во текот на месец јануари регистрирано е намалување на бројот на заболени лица за 30,1% во однос на претходниот месец декември. Во однос на јануари 2016, регистрирано е зголемување на пријавените лица од заразни заболувања за 17,1%, додека во однос на аритметичката средина за периодот 2012–2016 регистрирано е намалување за 2,6%.

Во месец јануари, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје (n=702 или 38,5%), а најмал во ЦЈЗ Кочани (n=45 или 2,5%).

Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Велес (I=173,7/100.000), а најниска во ЦЈЗ Тетово (21,6/100.000) (Графикон 1). Не се регистрирани заболени лица само на територијата на ПЕ Ресен (Графикон 1).

Графикон 1: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во јануари, 2017

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари учествуваат со 98,4% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 86,7/100.000 жители (Табела 1).

Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколити), учествуваат со 92,8% во вкупниот број на заболени, а со 94,3% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец јануари 2017 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јануари, 2017

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	1055	51,0
Ентероколитиси	638	30,8
Шуга	38	1,8
Инфекции со Хламидија	17	0,8
Инфекции предизвикани од E. Colli	11	0,5
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	8	0,4
Инфективна моноклеоза	8	0,4
Заушки	7	0,3
Скарлатина	7	0,3
Салмонелози	6	0,3
ВКУПНО	1.795	86,7

Во текот на јануари, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници**, со 1.055 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 57,8%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 58,8%.

Во однос на претходниот месец декември 2016, бројот на заболени од овчи сипаници е намален за 32,2%. Во однос на месец јануари 2016 како и во однос на аритметичката средина 2012-2016, се регистрирано зголемување од 27,1% и 16,3% соодветно.

На **второ** место по број на регистрирани заболени во месец јануари се **ентероколитите** (n=638). Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 35,0%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 35,5%.

Во однос на претходниот месец декември 2016, се регистрира намален број на заболени лица од ентероколити за 25,9%.

Во споредба со месец јануари 2016, се регистрира зголемување 8,1%, а во однос на аритметичката средина за периодот 2012-2017 регистрирано е намалување за 12,5%.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во месец јануари припаѓаат на **капкови заразни заболувања** (n=1.083, 59,3%) со инциденца од 52,3/100.000 (Графикон 2).

Од нив, најголем број и процент чинат пријавите на овчи сипаници (n=1.055 или 97,4%), со инциденца од 51,0/100.000.

Регистрирани се и 8 случаи на инфективна мононуклеоза (0,7%; I=0,4/100.000), по 7 случаи на заушки и скарлатина, 5 случаи на пневмококни инфекции (4 случаи на пневмококен менингит и еден случај на пневмонија) и еден случај на менингококна болест.

На **второ место** во месец јануари е групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 667 заболени (36,5%) со инциденца од 32,2/100.000 жители (Графикон 2).

Од нив, најголем процент (95,7%) и број (n=638; I=30,8/100.000) се ентероколитите. На второ место се 11 случаи на инфекции предизвикани од E. Coli (1,6%; I=0,5/100.000), а пријавени се и 8 бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (1,2%; I=0,4/100.000), 6 случаи на салмонелози и по 2 случаи на вирусен хепатитис А и шигелоза.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во јануари се регистрирани 53 случаи (2,9%, I=2,6/100.000).

Од нив, најбројни (n=38, 71,7%) се случаите на шуга со инциденца од 1,8/100.000. На второ место се 6 случаи на вирусен хепатитис Б (11,3%, I=0,3/100.000). Пријавени се по 3 случаи на вирусен хепатит и маларија, 2 случаи на бактериски менингит и еден случај на вирусен хепатитис Ц.

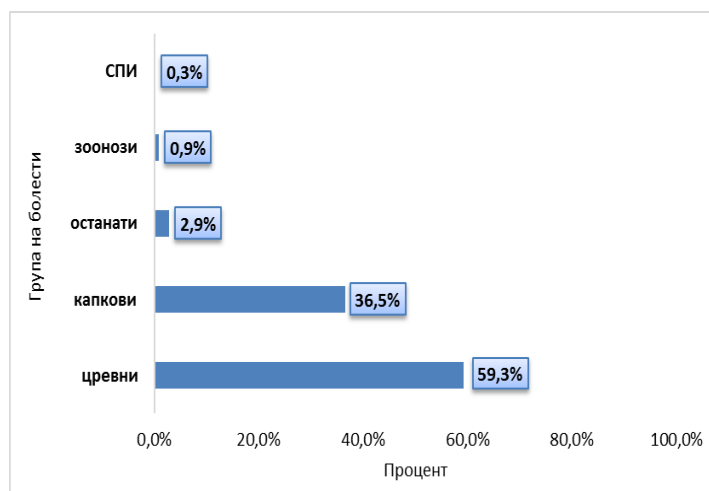
Во текот на месец јануари регистрирани се 3 случаи на импортирана маларија. Согласно податоците од епидемиолошките анкети, сите заболени престојувале во Африка, каде што најверојатно го стекнале заболувањето.

Во два случаи се работи за македонски државјани од Скопје кои престојувале во Гана. Пациентите беа хоспитализирани и лекувани на Клиниката за инфективни и тропски болести при Клиничкиот Центар во Белград. Кај двајцата е дијагностицирана маларија предизвикана од P. falciparum (кај едниот се работи за релапс - во јуни 2016 веќе имал дијагностицирана маларија), болеста протекла во полесна форма, и двајцата се отпуштени после 3 дена хоспитализација во добра состојба, после што се вратиле во Гана.

Третиот случај е македонски државјанин од Тетово кој престојувал 15 месеци во Централна Африканска Република. Пациентот во тешка здравствена состојба бил хоспитализиран на Одделот за интензивна нега на Клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби – Скопје, кадешто по добиениот интензивен третман починал, четири часа по приемот. Кај заболениот била дијагностицирана тешка форма на маларија предизвикана од Plasmodium falciparum.

Во групата на **зоонози**, во месец јануари се регистрирани 5 заболени лица (0,3%; I=0,2/100.000) и тоа 2 случаи на туларемија и по еден случај на бруцелоза, Q-треска и ехинококоза (Табела 1 - Прилог).

Графикон 2: Структура на заболени по групи на заболувања во јануари, 2017

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месеци јануари, пријавен е еден нов случај на ХИВ/СИДА (Табела 3 - Прилог). Се работи за машко лице од Валандово, припадник на возрастната група од 20-29 години.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.01.2017), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016 изнесува 316, при што:

- лица болни од СИДА - 181
- ХИВ позитивни лица - 135
- починати лица - 81, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - 235.

Во однос на другите сексуално преносливи инфекции, во текот на јануари се пријавени 17 случаи на инфекции предизвикани од хламидија (Табела 1, Табела 3 - Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 13 лица ($I=0,6/100.000$) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 6 лица со вирусен хепатит Б и истите согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и не се вакцинирани.

Во јануари, пријавени се 7 лица со заразни заушки, дијагнозата е поставена клинички. Во однос на вакциналниот статус, 3 лица се вакцинирани, 2 лица не се вакцинирани и за 2 нема податок.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец јануари 2017 година, до ИЈЗ **пристигната е една пријава за епидемија на заразна болест.**

На 30.01.2017 година, ЦЈЗ Куманово – ПЕ Крива Паланка, пријави епидемија на овчи сипаници, главно кај деца од претшколска и школска возраст. Епидемијата е пријавена со 164 заболени лица.

Од страна на епидемиолошката служба при ЦЈЗ Куманово - ПЕ Крива Паланка, превземени се

соодветни против епидемски мерки: направени се хигиено-епидемиолошки увиди во училиштата и градинката каде што се регистрирани случаите, извршена е дезинфекција на установите и едукација на населението.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец јануари **пријавен е еден смртен случај** од маларија кој е претходно коментиран. Смртниот исход е регистриран на 24.01.2017, а починатиот е пријавен од КИБФС.

ГРИП

Согласно извештајот на Flu News Europe за состојбата со грип во сезоната 2016/2017 во Европа, активноста на вирусот на грип и понатаму е на високо ниво во 28 земји од регионот. Процентот на позитивно тестирани примероци од сентинел надзорот на крај на 5-та недела е 51%. Најголемиот број на примероци се инфлуенца А (А/Н3Н2).

Во текот на јануари, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 17.158 заболени лица ($I=829,2/100.000$). Од нив, најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Скопје ($n=2.302$) и ЦЈЗ Битола (1.863). Највисока инциденца ($3.450,8/100.000$) е регистрирана на територијата на ПЕ Кавадарци.

Во сезоната 2016/2017, заклучно со 05.02.2017, вкупниот број на заболени од грип изнесува 33.497 ($I=1.618,9/100.000$).

Во однос на дистрибуцијата на заболени по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во најголемата возрастна група од 15-64 години - 23.025 случаи (68,7%), а највисока инциденца од $1.939,9/100.000$ се регистрира кај школската популација - деца на возраст од 5-14 г.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2016/2017 пристигнати се 142 хумани материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, од кои 57 се позитивни за присуство на вирусот на грип и тоа 54 - Influenza А/Н3, 2 се нетипизирани Influenza А вируси и еден е Influenza В вирус.

**ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ
НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ
ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА
АНТИБИОТИЦИ**

Во Билтенот е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец јануари, 2017 година (n=403).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 9 Центри за јавно здравје и 2 Подрачни единици.

Во најголем број и процент се пристигнати пријави за доказан микробиолошки причинител од лабораториите кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Скопје (n=299 или 78,4%), ЦЈЗ Битола (n=34 или 8,4%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во јануари се: Rota virus (n=85; 21,1%), *Chlamydia trachomatis* (n=50; 12,4%), MRSA (n=42; 10,4%), (Табела 4 - Прилог).

**БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ МИГРАНТИТЕ
ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Во текот на месец јануари не е пристигната пријава за заразно заболување регистрирано кај мигрантите сместени во транзитните центри во Република Македонија.

*Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж.,
Ставридис К., Миќиќ В., Кочински Д., Балажи Л.,
Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф.,
Исмани М.*